

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський університет імені Бориса Грінченка
Освітня програма	2573 Журналістика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	061 Журналістика

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

14.05.2021 р.

Справа № 0369/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 06 "Журналістика" у складі:

Бондаренко Тетяна Григорівна – головуєчий,

Katerina Sirinyok-Dolgaryova,

Roman Shulyk,

Viktoriia Romaniuk,

Андрій Близнюк,

Бабенко Вікторія Володимирівна,

Садівничий Володимир Олексійович,

за участі запрошених осіб:

Гандзюк Віталій Олександрович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	2573
Назва ОП	Журналістика
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 7, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

У відомостях про самооцінювання сформульовано цілі освітньо-професійної програми, які гармонізовані з місією та стратегією ЗВО на 2018 – 2022 рр. Основні переваги: практико-орієнтований підхід, побудова освітнього процесу за тривимірним підходом (навчання в аудиторії – Центр компетентностей – база практик, з акцентом на співпраці з Київською міською радою); реалізація мультимедійних проектів, проведення університетських конкурсів.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Цілі та програмні результати навчання сформульовано на підставі постійної конструктивної співпраці зі стейкхолдерами, що документально підтверджено в протоколах засідання кафедри. Заслуговує на увагу не лише публічне обговорення програм, а й можливість роботодавців узяти участь в анонімному опитуванні й висловити свою думку. З огляду на первинність акредитації, думки випускників ОП немає.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Компетентності та програмні результати навчання релевантні до сучасних медійних реалій, відображають тенденції розвитку галузі, дають змогу готувати фахівця відповідно до потреб і запитів ринку. Це підтверджують тематичні маркери, окреслені в межах ОК: фактчекінг; промоція; генерування й аналіз інфопродукції тощо. З огляду на характер власності ЗВО, сильним моментом ОП є регіональний контекст, що виявляється в співпраці з міською адміністрацією та київськими медіа: «УКРІНФОРМ», «Однокласник», «KYIV.LIVE», ТОВ «ТРК «Студія «1+1» та ін. (факти спільної роботи підтверджені документально). Практичні навички студенти формують, готуючи програми для студентського інтернет-радіо «BG», що функціює у форматі подкастингу (<http://radio-bg.kubg.edu.ua/news/>). Узятю до уваги досвід, хоч і невеликий, вітчизняних (Львів, Одеса, Київ) та іноземних (Польща, Литва) освітніх програм.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП «Журналістика» відповідає Стандарту вищої освіти галузі знань 06 «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика», що затверджений наказом Міністерства освіти і науки України № 864 від 20.06.2019. Зміст освітньої програми дає змогу досягти результатів навчання, які описані в стандарті вищої освіти 061 «Журналістика» освітнього рівня «Бакалавр». Експерти наголошують на високому рівні матриці та структурно-логічної схеми підготовки журналістів.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми «Журналістика» та її освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) – 240 кредитів, що увідповіднене з вимогами чинного законодавства щодо навчального навантаження для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та державного стандарту вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зі спеціальності 061 «Журналістика».

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОП вирізняється чіткою структурою, логікою побудови, охоплює обов'язкові та вибіркові освітні компоненти, що сприяє досягненню проголошеної мети та програмних результатів навчання. Структура та навчальний план ОП «Журналістика» оновлені 2020 року, згідно із затвердженим стандартом вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 061 «Журналістика».

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст освітньої програми «Журналістика» загалом увідповіднений із предметною сферою спеціальності 061 «Журналістика». У відомостях про самооцінювання зосереджено увагу на логічно-змістовому зв'язку освітніх компонентів і програмних результатів. Робочі навчальні програми (kubg.edu.ua) побудовані відповідно до предметної сфери спеціальності 061 «Журналістика». Виявлено технічні розбіжності на зазначеному сайті, наприклад, за лінком «Проблематика ЗМІ» розміщена програма «Тренінгу з професійної комунікації» і навпаки. Організація освітнього процесу за ОП має практично-орієнтований характер, який реалізують за схемою «аудиторія – центри компетенцій – бази практик». Освітні компоненти дають базу для формування професійної та дослідницької траєкторії здобувача.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентоване низкою документів, що подано у звіті ЕГ. Обсяг ОК вільного вибору – 25 %. Студентам запропоновано каталог, розміщений за опцією «Електронне навчання Університету Грінченка» (60 кредитів ЄКТС), а також вибір тематичної спеціалізації (40 кредитів) і вибір із каталогу курсів (20 кредитів). Як слушно зауважує ЕГ, «другий спосіб вибору освітніх компонентів ... дещо обмежує індивідуальну траєкторію студента». Це засвідчує й неповна тематична вмотивованість запропонованої тематичної спеціалізації – «Розслідувальна журналістика» і «Журналістика стилю життя» (блоковість призводить і до звуження актуальних напрямів у медіа, як-от журналістика конструктиву, вузькоспеціалізована журналістика тощо). Блоковість простежувана й у програмі виробничої практики (завдання подані за спеціалізаціями «Мистецька журналістика», «Журналістика стилю життя», «Політична журналістика»).

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

У самоаналізі проінформовано про наявність чотирьох різновидів практики, що відображено в структурно-логічній схемі (навчальна, виробнича за галуззю, виробнича за тематичною спеціалізацією, переддипломна). Змістове наповнення практики не пов'язане з потенційною базою практики (газета, телебачення та ін.), а уніфіковане відповідно до мети практики (навчальна, виробнича та ін.). Завдання практики сегментовані відповідно до типу медіа, що слугує базою в кожному індивідуальному випадку студента. У межах навчальної практики, що проходить на 2 курсі, заплановано завдання лише пасивно-спостережувального характеру, варто додати й завдання, спрямовані на формування практичних навичок та підготовку апробаційних медійних матеріалів. У програмах подано шкалу оцінювання, однак поза ретельною увагою перебувають критерії об'єктивного оцінювання роботи студентів. У списку рекомендованої літератури перевагу надано законодавчим джерелам, несправедливо не запропоновано практичні медійні лайфхаки, кейси для студента, який лише починає свою професійну діяльність (див. програма навчальної практики на 2 курсі). Укладено угоди з місцевими мас-медіа. Практичній підготовці студентів сприяє організація процесу виготовлення інформаційних продуктів безпосередньо в університеті (Центр мультимедійних технологій, «А-студія», Прес-центр, радіостудія, редакція суспільно-політичного видання «Грінченко-інформ» тощо).

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОП передбачає набуття здобувачами соціальних навичок через опанування низки дисциплін, як-от «Українські студії», «Університетські студії», використання різних форм і методів навчання й викладання, залучення практиків, участі в соціальних ініціативах, громадських проектах. ОК розвивають уміння комунікувати, критично аналізувати інформацію, працювати в команді, адаптуватись до нових умов та викликів, креативного мислення, свідомого ставлення до себе.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг навантаження для ОК складається з аудиторних годин, самостійної роботи, підготовки та проходження контрольних заходів, на які розподілені кредити. Мінімальний обсяг кожної з дисциплін – 4 кредити. Навчальне навантаження здобувачів становить 1800 годин на навчальний рік (1 кредит – 30 годин). Отже, співвідношення видів роботи збалансоване, сприяє досягненню мети та програмних результатів навчання.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

ОП не передбачає дуальної форми освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому законодавчо усталені та надані у вільному доступі на офіційному веб-сайті Київського університету імені Бориса Грінченка, інформація структурована і зрозуміла, не містить дискримінаційних положень, унормована позиціями. Варті поцінування університетські проекти, запропоновані для адаптації першокурсників («Університетські студії: Я – студент», «Лідерство служіння»), а також студентський щоденник «Сходинки зростання». Заклад проводить системну профорієнтаційну роботу, активно використовує низку соціальних мереж для промоції ОП.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому на навчання щороку оновлювані та вчасно надані абітурієнтові для ознайомлення у вільному доступі на сайті в рубриці «Вступникам». Конкурсні позиції для вступу на ОП мають широкий спектр та подані в «Переліку конкурсних предметів». Загалом, правила прийому за освітньою програмою повною мірою зважають на специфіку спеціальності й ОП.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та під час академічної мобільності, регламентоване низкою документів, поданих у самоаналізі та у звіті ЕГ. Університет практикує, хоч і в перспективній кількості, програми академічної мобільності у форматі наукових конференцій за кордоном (2 особи), навчання за програмою кредитної мобільності протягом семестру (1 особа). Попри обізнаність усіх здобувачів вищої освіти з можливостями та нормативними засадами академічної мобільності, проваджена університетом практика недостатня й потребує суттєвого розширення.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Неформальна освіта регульована тематично дотичним «Положенням про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами Київського університету імені Бориса Грінченка» (<https://cutt.ly/dkwPEpW>). ЕГ фіксує випадки зарахування кредитів та результатів навчання, переважно на навчальних онлайн-курсах (Prometheus, Coursera, Edex, CHAN Academy). Освітня платформа «Coursera» – безкоштовна для студентів університету, з огляду на заявку закладу.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Для реалізації ОП викладачі послуговуються як традиційними, так і інноваційними методами, постійно оновлюючи такий інструментарій. З огляду на основний практико-орієнтований фокус ОП, здобувачі мають змогу працювати в Центрі компетенцій (<https://cutt.ly/lkwEEEj>). ЕГ мала змогу віртуально відвідати Центр та дійшла висновку про його трендовість. Методичні ресурси корелюють зі змістовим наповненням ОК, до корегування якого мають право долучатися студенти (пропонування нових дисциплін). Академічну свободу засвідчують можливості студентів і в аспекті формування власного портфоліо, анонімного опитування, щоправда, переважно в ракурсі академічної доброчесності; довільного вибору тематики наукових робіт тощо.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Учасників освітнього процесу своєчасно інформують щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку й критеріїв оцінювання в межах освітніх компонентів. На сайті університету розміщені робочі навчальні програми з дисциплін, які викладають студентам освітньої програми (виявлено невеликі розбіжності – некоректне розташування навчальних програм під лінками, незбігання видів контролю та ін.). ЕГ стверджує, що здобувачі освіти задоволені доступністю необхідної інформації у ЗВО.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Для поєднання навчання й дослідження в межах ОП передбачено кілька видів робіт, що деталізовані на сайті, у частині, яка стосується випускової кафедри. Підготовлено «Методичні рекомендації до підготовки бакалаврських кваліфікаційних робіт для студентів спеціальності 061 Журналістика денної / заочної форми навчання» (<https://cutt.ly/TkKcRY>). Варто, однак, зауважити, що в методичних рекомендаціях не подано чітких критеріїв оцінювання кваліфікаційних проектів, не зазначено мінімального обсягу виготовлених інформаційних продуктів, залежно від типу медіа, зразок оформлення літератури поданий із застарілими джерелами. Рецензія наукового керівника має формалізований характер та не передбачає глибинної рефлексії роботи студента. Серед позитивів ОП – функціонування університетських видань (журнал «Інтегровані комунікації» (kubg.edu.ua)). Загалом, однак, науково-дослідницька діяльність студентів потребує популяризації, механізмів стимулювання, урізноманітнення, публічної промоції отриманих результатів тощо.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Зміст освітньої програми регулярно оновлюваний відповідно до розвитку галузі. Модернізацію засвідчують такі факти: підвищення викладацької майстерності, опублікування методичних та наукових напрацювань викладачів, апробація результатів на конференціях, участь у тренінгах тощо. Експертизи виявила наявність у робочих програмах застарілих джерел, що подано у звіті ЕГ та вище у звіті ГЕР.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація діяльності ЗВО задекларована в «Стратегії (Програмі) розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка». Для реалізації цього напрямку створено окремий підрозділ (НДЛ інтернаціоналізації вищої освіти). На момент акредитації укладено угоди з Університетом Короля Хуана Карлоса (Мадрид), Латвійським університетом (Рига, Латвія), Академією Яна Длугоша (Ченстохова, Польща). Триває робота над грантовими проектами, нині подано кілька заявок, що підтверджене у звіті ЕГ.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Проведення контрольних заходів підпорядковане низці документів, оприлюднених на офіційному сайті закладу та деталізованих і верифікованих членами ЕГ. У ЗВО із 2009 р.) чинна «Система оцінювання навчальних досягнень студентів» (<https://tinyurl.com/kubg-kh-sond>), де регламентовано нарахування балів за кожен потенційний вид роботи, що виконує студент у межах будь-якої дисципліни. Однак така система має почасти формалізований характер, у ній відсутні чіткі, деталізовані критерії оцінювання навчальних досягнень, що мають бути викладені відповідно до засад сучасної педагогічної науки та в межах конкретних дисциплін. Крім того, у більшості програм не описана процедура коригування (перезарахування) оцінок поточного й підсумкового контролю. Бракує деталізації випадків, коли студент потребує повторного прослуховування дисципліни.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форми атестації та процес її проведення врегульовані низкою документів, зазначених у звіті ЕГ. Форма проведення атестації – публічний захист кваліфікаційної роботи бакалавра та системні демократичні процедури призначення екзаменаційної комісії. Усі захищені бакалаврські роботи представлено на сайті Університету в рубриці «Е-середовище», у розділі «База випускових робіт» (<http://studbase.kubg.edu.ua/user/login>) та в репозитарії університету. База випускових робіт надана в доступ лише для студентів та співробітників.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедурні та змістові аспекти проведення контрольних заходів описані в чинних положеннях, зазначених у звіті ЕГ. На сайті подано графік атестації, перелік семестрових заліків та екзаменів тощо (у рубриці «Студентам» – <https://cutt.ly/ZkwZ5jQ>). Самостійний документ, що врегульовує конфліктні ситуації, відсутній, однак про це частково йдеться в «Положенні про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/PkwRUS1>). Студенти достатньо поінформовані в цьому питанні, конфліктних випадків на ОП не зафіксовано. Університет оперативно реагує на виклики пандемії та передбачає дистанційне навчання й оцінювання.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Складник академічної доброчесності науково-педагогічних працівників і студентів урегульований системою нормативних документів, поданих у звіті ЕГ. У ЗВО функціонує Комісія з академічної доброчесності. Кваліфікаційні роботи студентів мають пройти процедуру обов'язкової перевірки за допомогою ПЗ «Unicheck» та «Strike Plagiarism». Щодо академічної доброчесності організовано регулярні опитування серед студентів. В університеті вибудовано системну роботу з формування культури доброчесності, що засвідчують навчальні дисципліни, передбачені для опанування ще на 1 курсі. Працює Школа академічної доброчесності, студенти можуть за бажанням підписувати «Декларацію доброчесності».

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

НПП, які викладають на програмі, мають достатню професійну й академічну кваліфікації, що дає змогу забезпечити досягнення ПРН, зазначених в ОП. Це підтверджене фаховою діяльністю, участю в міжнародних програмах, науково-дослідницькою активністю викладачів, відгуками студентів.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедура конкурсного відбору прозора й регламентована «Положенням про конкурс на заміщення вакантних посад НПП». Важливі показники для працевлаштування загалом корелюють із ustalеними вимогами: науковий ступінь, звання, досвід роботи, публікації, підвищення кваліфікації, рекомендації колег, відгуки студентів через е-опитування «Викладач очима студентів», рейтинг викладача за результатами щорічного конкурсу «Лідер року». Кандидатури проходять процедуру попереднього обговорення на засіданні кафедри, можливе проведення відкритого заняття.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Роботодавці різною мірою залучені до організації та реалізації освітнього процесу на всіх етапах: обговорення перебігу освітнього процесу, експертиза в моніторингу освітніх послуг, участь у роботі екзаменаційної комісії, координування практико-орієнтованого навчання, організація різних видів практик та забезпечення баз практик. Водночас на сайті бракує систематизованого конструктиву, запропонованого роботодавцями для поліпшення ОП.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

У межах реалізації ОП професіонали-практики залучені до викладання на умовах сумісництва, до проведення майстер-класів, дискусій, гостьового лекторства. Заходи висвітлені на електронній сторінці кафедри.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Професійний розвиток викладачів охоплює кілька напрямів: стажування, підвищення кваліфікації (раз на 5 років в інших ЗВО або 180 год. у спеціальних тематичних програмах, фахово орієнтованих семінарах), участь в онлайн-проектах, провадження дослідницької діяльності, ознайомлення з матеріалами наукометричних баз даних «Scopus» і «Web of Science», проходження онлайн-курсів на платформі «Coursera» (за умови підтвердження сертифікатами та іншими документами), опублікування власних студій в е-виданні «Інтегровані комунікації» тощо.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Стимулювання викладачів підпорядковане низці нормативних документів, що подані в самоаналізі та у звіті ЕГ. Передбачене формування е-портфоліо кожного викладача протягом року. Для переможців конкурсу «Лідер року» затверджені доплати в розмірі 20 – 40 %. Інші заохочення: доплата за публікації в наукометричних базах Scopus і Web of Science, грамоти, медаль Бориса Грінченка, нагрудний знак «За служіння Університету», щорічне проведення конкурсу на здобуття Премії імені Бориса Грінченка. Прикладів нагородження викладачів ОП не виявлено.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Матеріально-технічні ресурси ОП доступні для здобувачів освітнього процесу. На базі Інституту журналістики функціонують Центри компетенцій: Центр мультимедійних технологій, Інформаційно-аналітичний центр, Навчально-виробнича майстерня тележурналістики «А-студія», Прес-центр із корпоративним оформленням, Навчально-виробнича майстерня «Грінченко-інформ», Навчальна лабораторія радіомовлення, Центр сучасних комунікацій із системою онлайн-трансляцій. Здобувачі мають вільний доступ до ресурсів Наукової бібліотеки ЗВО, а також до технічних засобів, як-от: смарт-дошки, проектори, комп'ютери тощо. Університет дбає про здоров'я здобувачів ОП (працює басейн, спортивні майданчики), про їхнє дозвілля (дві актові зали, їдальня та буфет, місця для відпочинку, внутрішній дворик) та ін. ЕГ фіксує велику кількість апаратури для формування практичних навичок. Корпус повністю забезпечений мережею інтернет та гостьовим і корпоративним wi-fi. Студенти забезпечені гуртожитком, де створені задовільні умови проживання.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Здобувачі вищої освіти та викладачі повний безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, що деталізовані в самоаналізі та підтверджені у звіті ЕГ.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище безпечно для здобувачів. Інститут журналістики дотримується процедур охорони праці та безпеки діяльності, правил пожежної безпеки, передбачених чинним законодавством. У Київському університеті імені Бориса Грінченка працює проект «Допомога психолога онлайн», функціонує медичний пункт. Облаштовано зони відпочинку. Потреби та інтереси здобувачів відстежують через періодичне опитування, до якого залучено студентське самоврядування.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЗВО надає освітню, інформаційну, консультативну, соціальну підтримку здобувачам. Для внутрішньої комунікації передбачена корпоративна пошта. Студентів поінформовано й на сайті Інституту журналістики, щоправда, веб-ресурс варто вдосконалювати. Практикують ведення телеграм-каналів для налагодження контактів зі студентами.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Навчальний заклад надає змогу навчатися студентам з особливими освітніми потребами. На ОП таких осіб немає. У ЗВО діє Ресурсний центр підтримки студентів з інвалідністю, обладнаний належними технічними засобами, що допомагає здобувати освіту особам з особливими освітніми потребами.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Конфліктних ситуацій не зафіксовано. Усі учасники освітнього процесу поінформовані про чинні положення та про процедуру розв'язання потенційних непорозумінь проблем тощо.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Розробники ОП керуються затвердженими «Методичними рекомендаціями з розроблення освітніх програм». ОП змінена у зв'язку із затвердженням «Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня спеціальності 061 «Журналістика». Унаслідок порівняння двох ОП, що представлені на сайті, виявлено впровадження низки актуальних для медійної галузі дисциплін («Жанри та стилі медіатексту», «Інтернет-журналістика» та ін.). Змінено чотири вибіркові компоненти ОП із тематичними спеціалізаціями на два компоненти, що, однак, не відображено в програмі практик.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

До періодичного перегляду ОП на чинних засадах залучені органи студентського самоврядування, що відображено в протоколах засідання кафедри, на сайті та ін. Студенти мають право надсилати свої рекомендації безпосередньо гарантові. Здобувачі вищої освіти та представники студентського самоврядування поінформовані про зміст ОП, орієнтуються в структурі навчального процесу, ознайомлені з дисциплінами, які пропонує ОП, усвідомлюють, які компетентності дає змогу опанувати ОП. Здобувачі також можуть висловлювати своє ставлення до реалізації ОП через формування рейтингу викладачів після засвоєння навчальної дисципліни в анонімному анкетуванні «Викладач очима студентів». За результатами опитування оцінюють викладацьку роботу. Рейтинг публікують на сайті університету, результати розглядають на засіданнях кафедр та вченої ради ЗВО, обговорюють під час проведення конкурсів і преміювання викладачів.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Участь роботодавців у перегляді ОП підтверджена експертною групою під час акредитаційної експертизи. Позитивною динамікою є продовження поширеної практики співпраці через Раду роботодавців, діяльність якої регламентована «Положенням про Раду роботодавців Київського університету імені Бориса Грінченка». Члени Ради долучаються до співпраці в різних форматах: гостьові лекції, майстер-класи, рецензування курсових і кваліфікаційних робіт, участь в екзаменаційних комісіях, засіданнях кафедр тощо. Зазначені активності відображені на сайті Інституту журналістики в рубриці «Про Інститут – Рада роботодавців» .

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

На ОП випускників ще не має. Попри це існує практика збирання й аналізу відомостей про кар'єрне зростання випускників. На базі кафедри журналістики та нових медіа створено студентський проект «Клуб випускників» (<https://ij.kubg.edu.ua/struktura/kafedry/2016-06-23-13-42-54/proekty/videoroboty.html>).

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Щорічно організоване анонімне анкетування «Викладач очима студентів». Розроблені механізми оперативного реагування на результати опитування. Стейкхолдери зауважують, що кафедра конструктивно реагує на рекомендації й побажання.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Проходить первинна акредитація першого (бакалаврського) рівня.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Налагоджено систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Чинний «Корпоративний стандарт наукової діяльності». Серед особливостей ОП – демонстрування лідерства як служіння людині, громаді та суспільству.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила й процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, розроблені й утілені в межах реалізації ОП, доступні для учасників освітнього процесу, відображені в «Статуті університету імені Бориса Грінченка», «Кодексі корпоративної культури», «Положенні про організацію освітнього процесу» та низці положень. Підготовлено окремий файл, що систематизує лінки на основні документи для фахового розвитку здобувачів та формування індивідуальної освітньої траєкторії (https://ij.kubg.edu.ua/images/phocagallery/Podii2021/jur_docs/IOTjur.pdf).

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На сайті Інституту журналістики представлено проєкт навчального плану оновленої ОП, що набув чинності з 01.09.2020 р. Створено можливості для комунікації з усіма стейкхолдерами, здобувачами для вдосконалення ОП.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На офіційному веб-сайті подано опис ОП, навчальний план, робочі програми дисциплін. Тож у відкритому доступі наявні зміст ОП, її цілі, компетентності, ПРН, перелік освітніх компонентів. Офіційний сайт не зовсім вдало скомпонований за змістовими акцентами.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендовано проводити анонімне опитування здобувачів вищої освіти щодо рівня задоволення навчання на освітній програмі «Журналістика», передбачати формат опитування, який дає змогу формулювати відкриті розгорнуті відповіді на низку концептуально важливих запитань: склад ОК, релевантність критеріїв і методів, рекомендації тощо. Варто більш широко підходити до рефлексії вітчизняного досвіду, із відображенням регіонального освітнього ландшафту, а також закордонного досвіду, на цій підставі вдосконалювати ОП і публічно повідомляти про це зацікавлених осіб. Слушною є пропозиція ЕГ стосовно більш чіткого представлення пропозицій від стейкхолдерів та академічного середовища.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендовано вдосконалити процедуру вибору дисциплін вільного вибору студентів, усунути блоковість у межах дисциплін та практики. Необхідно покращити механізми навчання студентів за індивідуальним графіком. Варто надавати перевагу формату силабусів, чітко простежувати коректність їх розміщення на сайті. Доречно актуалізувати питання про промоцію студентських проєктів на власних ресурсах. Доцільно вдосконалити програми практик, передбачити практичні завдання та розробити чіткі критерії для об'єктивного оцінювання студентів (навчальна практика – критерії відсутні; інші види практики – критерії охоплюють переважно вектори грамотності, згадки про стандарти й етику).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Перспективними напрямами діяльності університету у ЗВО, що проходить акредитацію ОП «Журналістика», є розширення кількісного та якісного вимірів академічної мобільності, неформальної освіти, а також підготовка

необхідних законодавчих документів (університетське положення, угоди, офіційні домовленості про співпрацю з онлайн-платформами та офлайн-установами, облік сертифікатів, їх оприлюднення).

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

У ході аналізу справи ЕГ та ГЕР виявлено помилки в структурі, оформленні та змісті робочих програм навчальних дисциплін, що потребують корекції в документальному друкованому фонді та в електронному публічному варіанті. У методичних рекомендаціях до наукових робіт варто розробити чіткі критерії оцінювання для уникнення суб'єктивізму, градувати обсяг і характер виготовлених інформаційних продуктів студентами, залежно від типу медіа та від жанрів тощо, подати актуальні зразки оформлення літератури (із можливістю вибору студентом формату). Доречно було б усунути формалізований характер рецензії наукового керівника. Можливо, передбачити зовнішнього рецензента з професійного середовища, подання довідки про впровадження інформаційного проекту. Академічна мобільність, грантова діяльність, науково-дослідницька робота потребують поглиблення та розширення, а також демонстрування конкретних результатів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендовано впорядкувати робочі плани навчальних дисциплін, подбати про їх грамотний технічний і мовний виклад, вивчити досвід розроблення силабусів. Для запобігання упередженому ставленню викладачів до студентів рекомендовано розробити чіткі критерії оцінювання всього курсу та різновидів виконаної роботи протягом семестру. У зв'язку з посиленням значущості академічної доброчесності та потребою формування такої культури в студентів, рекомендовано передбачити технічну й матеріальну можливість для обов'язкової перевірки всіх видів наукових робіт студентів (курсіві роботи, наукові публікації, доповіді на конференціях тощо). Варто надати доступ до кваліфікаційних робіт студентів широкому загалу.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендовано розробити чіткий механізм системного залучення стейкхолдерів із більш широкого експертного середовища, фіксувати артикульований від них конструктив. Варто посилити міжнародні стажування, академічну мобільність, публікаційну активність. Доцільно адресно стимулювати роботу викладачів ОП для відзначення на загальноуніверситетському рівні. Рекомендовано подбати про грамотний, структурно ефективний електронний виклад інформації про підвищення кваліфікації викладачів на сайті.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень А

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендовано розробити політику внутрішнього забезпечення ефективної роботи зі стейкхолдерами, упровадити модель ефективної комунікації із зацікавленими особами й оперативно впроваджувати зміни до ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендовано розширити базу запитань для оприлюднення результатів аналізу опитування студентів щодо якості освітніх компонентів ОП, унікальності ОП, освітнього процесу, задоволеності студентами того, як ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти. Необхідно вдосконалити навігацію сайтом та увідповіднити рубрики, які б різноформатно розповідали про ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Заява_СІНЬКО.pdf</i>	tvLdaF5mngRxx2AbSmLLDEC43Jlcn1bkzB9IHeSPgg c=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БОНДАРЕНКО ТЕТЯНА ГРИГОРІВНА